

Modele de securitate socială în câteva țări europene

Schimbând vieți, deschizând minți.

Erasmus+

Acest proiect a fost finanțat cu sprijinul Comisiei Europene. Această publicație/comunicare reflectă numai punctul de vedere al autorului și Comisia nu este responsabilă pentru eventuala utilizare a informațiilor pe care le conține.

Autori: Nicolò Triacca, Bert Wissink, Aurora Gomez Garcia, Elżbieta Szczygieł, Radosław Pyrek, Pavel Smulski, Maria Kovacs

Revizuire: prof. Giancarlo Rovati, Università Cattolica del Sacro Cuore, Milano

Redactare: Alberto Manzo

Design copertă: ptrabattoni (pixabay.com) Licența CC0 Public Domain

Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International

Volontariato Torino
Via Giolitti, 21
Torino 1023
Italy
centroservizi@volontariato.torino.it
+39 0118138711
Torino 2015

Strategia Europa 2020 a stabilit obiective ambițioase pentru Uniunea Europeană până la sfârșitul acestui deceniu, printre care lupta împotriva sărăciei și a excluziunii sociale prin reducerea numărului de persoane aflate în situație de sărăcie și excluziune social sau în risc de sărăcie și excluziune socială cu cel puțin 20 de milioane. În timp ce acest obiectiv este unul comun asumat, politicile adoptate în diferite state membre pentru a face față situației și pentru a preveni sărăcia sunt diferite: există diferențe în ceea ce privește legislația, reglementările, strategiile și mecanismele de acces la sistemul de securitate socială (pentru o situație comparativă la nivelul Uniunii UE, a se vedea baza de date MISSOC¹).

¹<http://www.missoc.org/MISSOC/INFORMATIONBASE/COMPARATIVETABLES/MISSOCDATABASE/comparativeTableSearch.jsp>

Cadrul legislativ al bunăstării

Contextul național - POLONIA

Sistemul de securitate socială în Polonia este format din trei elemente: securitate socială, îngrijirea sănătății și de asistență socială. Actul legislativ principal privind sistemul de securitate socială este Constituția adoptată în 2 aprilie 1997, care garantează dreptul la securitate socială prin furnizarea de îngrijire specială și de sănătate pentru copii, femei însărcinate, persoanele cu dizabilități și persoanele în vârstă, sprijinirea familiilor în situație financiară dificilă, în special a familiilor cu mulți copii sau familiile monoparentale, asistența mamelor înainte și după naștere, gestionarea nevoilor locative ale cetățenilor, prevenirea lipsa de adăpost și sprijinirea construirii de locuințe sociale. Programul principal pentru combatere a sărăciei și excluziunii sociale în Polonia este Programul Național Anti-Sărăcie și a Incluziunii Sociale 2014-2020 din 12 august 2014. Acesta este primul program de acest gen, care direcționează politica socială poloneză pe termen mediu și se referă la prevederile Comisiei Europene până în anul 2020.

Contextul național – SPANIA

Sistemul de securitate socială din Spania are două niveluri sau tipuri de protecție: sistemul contributiv și sistemul de tip necontributiv.

Sistemul contributiv cuprinde două tipuri de scheme în sistemul spaniol de securitate socială:

- o schemă generală aplicabilă tuturor persoanelor angajate care nu sunt acoperite de regimuri speciale, plus anumite categorii de funcționari publici;
- trei regimuri speciale pentru: persoanele fizice autorizate, mineri și marinari (inclusiv pescari) și studenții care sunt acoperiți de un plan de protecție specială (asigurare pentru studii).

Există, de asemenea un regim special contributiv pentru funcționarii publici.

Sistemul de tip necontributiv cuprinde persoanele care sunt într-o situație specifică de nevoi, și al căror venit este sub un anumit nivel definit. Aceste persoane pot avea dreptul

de a primi sprijin, chiar dacă nu au plătit contribuții de securitate socială, sau au făcut acest lucru, dar nu au dreptul să beneficieze de prestații în sistemul contributiv.

Programul principal pentru combaterea sărăciei și excluziunii sociale în Spania este Planul Național de Acțiune pentru Incluziunea Socială a Regatului Spaniei 2013 - 2016. Acesta a fost elaborat ca răspuns la dorința guvernului spaniol și oferă un răspuns la problema sărăciei și excluziunii sociale, care a fost exacerbată din cauza crizei economice. Este în conformitate cu cadrul obiectivelor Uniunii Europene stabilite în Strategia Europa 2020 pentru o creștere inteligentă, durabilă și incluzivă.

Contextul național – ESTONIA

Criteriul principal de eligibilitate pentru asigurări sociale și asistență socială în Estonia este reședința. Naționalitatea nu este un criteriu, astfel încât un procent considerabil din populația Estoniei de persoane născute în străinătate sunt de asemenea acoperite. În 2004, când Estonia a intrat în Uniunea Europeană, a intrat în vigoare „Regulamentul (CEE) nr 1408/71 al Consiliului din 14 iunie 1971 privind aplicarea regimurilor de securitate socială salariaților și familiilor acestora care se deplasează în cadrul Comunității” (pe acum, a fost înlocuit de noi reglementări). Acest regulament a devenit parte din sistemul juridic estonian la intrarea în UE, legislația UE având prioritate față de dreptul intern. Nu a fost nevoie să se adopte regulamentele și reglementările UE, deoarece acestea sunt aplicabile direct.

În Estonia nu a fost încă elaborată o strategie cuprinzătoare integratoare pentru incluziunea activă a persoanelor excluse de pe piața forței de muncă care combină, într-un mod echilibrat, sprijinul adecvat, piețe ale muncii inclusive și accesul la servicii de calitate. Cu toate acestea, o abordare destul de cuprinzătoare și integrată a incluziunii active a persoanelor excluse de pe piața forței de muncă a făcut obiectul unor reforme, măsuri și activități introduse începând cu anul 2008 pentru fiecare dintre cele trei componente ale sistemului de securitate socială.

Programul Național de Reformă Estonia 2020 (PNR) – la fel ca Europa 2020 – se axează în principal pe creșterea economică și creșterea capacității competitive, precum și pe incluziunea activă pe piața muncii, inclusiv prin implicarea activă a tuturor grupurilor din societate, pregătirea forței de muncă calificate și de calitate și accesul la educație la toate nivelurile de învățământ.

Contextul național – ITALIA

Legea Asistenței Sociale. Legea 328/2000, intitulată „Legea-cadru pentru realizarea sistemului integrat de intervenții și servicii sociale” este legea asistenței sociale, care vizează promovarea intervențiilor sociale, în domeniul ocrotirii sănătății și asistenței sociale pentru a oferi sprijin persoanelor și familiilor în dificultate. Legea are drept scop depășirea conceptului de bunăstare în care cetățeanul e spectator pasiv; dimpotrivă, accentul se pune pe a considera cetățeanul ca persoană activă care are drepturi. Fiecare intervenție trebuie să fie orientată spre eliminarea barierelor în cazuri de marginalizare. Domeniile de servicii oferite sunt: proiecte individuale pentru persoanele cu dizabilități, sprijin pentru îngrijirea la domiciliu pentru bătrâni dependenți de ajutor, consolidarea și susținerea responsabilităților familiale (prestații de maternitate, beneficii economice pentru locuințe, servicii de îngrijire pentru copii etc.).

Modelul italian de luptă împotriva sărăciei este asociat cu diferite categorii de nevoi. În Italia, accesul protecția socială se bazează pe poziția ocupată pe piața muncii de către susținătorului familiei de sex masculin; beneficiile constau în transferuri legate de câștigului salarial și mecanismele financiare sunt finanțate în principal prin contribuții sociale. În același timp, Italia prezintă caracteristicile tipice ale statului social sud-european, caracterizat prin rolul principal de familie în asigurarea bunăstării. În acest cadru, lupta împotriva sărăciei și a excluziunii sociale a avut în mod tradițional un rol rezidual și beneficiile se adresau persoanelor excluse de pe piața forței de muncă. Slăbiciunea sistemului public în acest sens, a fost parțial acoperită de intervenția pe scară largă a organizațiilor non-profit și a bisericii.

Contextul național – ROMÂNIA

Constituția română din 10.31.2003 garantează egalitatea între cetățenii săi, indiferent (printre altele) de avere sau de origine socială. Dreptul la educație este garantat, iar statul oferă burse sociale pentru copii și tineri din medii familiale dezavantajate sau cei care se află în sistem de îngrijire instituțională. Accesul la asistență medicală este garantat: organizarea de asistență medicală și de asigurări sociale pentru boală, accidente, concediu de maternitate și de boală, precum și alte măsuri de protecție pentru protecția fizică și psihică a persoanelor sunt reglementate prin lege. Dreptul la muncă este garantat de Constituție: angajații au dreptul la protecție socială: securitatea și siguranța angajaților, regimul de muncă al femeilor și tinerilor, salariul minim brut, repaosul săptămânal, concediu plătit, măsuri de lucru în situație specială, de formare profesională și altele sunt de asemenea stabilite prin lege. Pentru muncă egală, este garantată egalitatea în remunerare a bărbaților și femeilor.

Articolul 47 din Constituție prevede că statul este obligat să ia măsuri de dezvoltare economică și de protecție socială menite să asigure condiții de viață decente pentru cetățenii săi. Cetățenii au dreptul la pensie, concediu de maternitate plătit, la asistență medicală în unitățile sanitare publice, ajutor de șomaj și alte forme de asigurări sociale. Cetățenii au dreptul de a beneficia de măsuri de asistență socială în conformitate cu legislația.

Strategia Națională pentru incluziunea socială și reducerea sărăciei (2014-2020) este documentul care reflectă politica la nivel național în acest domeniu. Aceasta include un set structurat de măsuri pentru asigurarea obiectivelor pe care - în contextul Strategiei Europa 2020 - România s-a angajat să le atingă, și anume de a reduce numărul de persoane expuse riscului de sărăcie după transferurile sociale cu 580.000 de persoane, de la 5.010.000 în 2008 la 4.430.000 în 2020. Strategia asigură complementaritatea și coordonarea cu alte strategii sectoriale (de exemplu, măsurile de combatere a sărăciei în rândul copiilor, reducerea discriminării etnicilor romi, integrarea comunităților marginalizate).

Contextul național – OLANDA

Al doilea guvern Rutte este la conducerea Olandei din 5 noiembrie 2012. Guvernul a prezentat propuneri de reforme structurale în diverse domenii, inclusiv pe piața muncii, piața imobiliară, pentru pensii, îngrijirea pe termen lung și furnizarea de energie. Acordul de coaliție afirmă că persoanele care au capacitatea de a lucra nu ar trebui să se bazeze pe beneficii. Oamenii care nu din vina lor sunt în imposibilitatea de a găsi de lucru beneficiază de asistență la nivelul de subzistență, cel puțin. Guvernul vrea să mențină acest acord. Prin urmare, se va aborda în mod activ abuzul și fraudă și se vor organiza sistemele de beneficii, pentru a le menține viabile și accesibile pe măsură ce nivelul de îmbătrânire a populației crește și forța de muncă se reduce.

Olanda, în comparație cu alte state membre, are o poziție relativ bună în privința numărului de persoane care se confruntă cu riscul sărăciei și excluziunii sociale.

Pentru domeniul incluziunii sociale / combaterii sărăciei, grupurile de factori interesați au fost consultate în procesul de negociere cu privire la acordurile menționate anterior. Această consultare a produs reacții mixte. Cele mai multe reacții din partea organizațiilor societății civile au fost critice.

- Organizațiile sunt îngrijorate, printre altele, de evoluțiile privind pensiile. Preconizează că foarte puține persoane vor fi în stare să acumuleze pensii care să fie egale cu 75 % din salariul mediu, din muncă temporară și activități independente.
- Asistența la domiciliu este considerată o dezvoltare bună, dar organizațiile sunt îngrijorate în legătură cu reducerile de cheltuieli alocate îngrijirii la domiciliu.
- Se recunoaște importanța participării / incluziunii, dar se susține că aceasta nu oferă o soluție pe termen scurt, în situația economică actuală. Organizațiile societății civile au sugerat crearea de aproximativ 50.000 locuri de muncă, după modelul așa-numitelor „locuri de muncă Melkert”, adică locuri de muncă pentru șomerii pe termen lung.
- În ceea ce privește sărăcia în familii, s-a remarcat echilibrarea eforturilor între muncă și îngrijire, dar trebuie să se asigure faptul că „sărăcia financiară a copiilor” nu conduce la creșterea acestora în condiții de singurătate.
- Pentru cei săraci care au loc de muncă, s-a atras atenția asupra cheltuielilor mari de deplasare și nevoia de maximizare a indemnizației de călătorie în contractele colective de muncă. Acest aspect face parte din capcana sărăciei.

Funcționarea modelelor de securitate socială

Instrumentul de colectare a datelor

Întrebarea centrală a cercetării noastre calitative a fost: Care sunt percepțiile factorilor de decizie despre modul de funcționare a instituțiilor din sistemul de securitate socială în vederea reducerii sărăciei și a excluziunii sociale?

Instrumentul folosit pentru culegerea datelor a fost un ghid de interviu structurat (care cuprinde 33 de întrebări) cu elemente de chestionar aplicat reprezentanților instituțiilor din sistemul de securitate socială (atât private, cât și publice), recrutați pe baza unei strategii opt-in.

Raport de cercetare

1. Cum descriu decidenții rolul instituțiilor/ organizațiilor proprii, respectiv propriul rol în cadrul instituției/ organizației respective în relație cu beneficiarii serviciilor lor?

„[...] instituțiile noastre oferă diferite forme de asistență financiară și materială, consiliere juridică și servicii psihologice pentru persoanele în vârstă, personale cu dizabilități, familii care necesită asistență socială, grupuri de sprijin, ateliere de lucru educaționale pentru diferite grupuri.” [Polonia]

„[...] mulți oameni sunt clienții noștri, iar noi îi ajutăm să găsească locuri de muncă. Sunt consilier pentru carieră și lucrez cu baza de date pentru a ajuta oamenii să-și creeze propriul CV, să se pregătească pentru un interviu și să găsească informații despre oportunitățile de angajare. Lucrez cu grupuri și, de asemenea, cu persoane fizice.” [Estonia]

„Noi furnizăm servicii directe, suntem împotriva datului de bani pentru necesitățile persoanelor și în același timp nu cerem bani pentru ceea ce facem, suntem voluntari cu toții. Avem de a face cu un set complex de probleme legate de vârsta persoanelor, în principal, peste 75 de ani, în sărăcie și excluziunea socială; acestea sunt adesea legate de vârstă și singurătate. Noi nu oferim nici un curs de antreprenoriat, dar în prezent, ne concentrăm pe

activități culturale (lectură, cinema, teatru etc.) ca și aspecte care contribuie la bunăstarea socială a persoanei. În opinia mea ceea ce lipsește este o legătură strânsă între teorie și aplicare. În același timp, eficacitatea punerii în aplicare este strict legată de eficiența activității multi-agenții, trebuie să aducem împreună asistența socială, sistemul de sănătate și de gestionare a timpului liber. Lucrăm pentru persoanele în vârstă, pentru tineri și adulți avem acțiuni de educație, de dezvoltare profesională, în vederea ocupării forței de muncă. În prezent, sistemul de protecție socială în Italia nu este eficient, există o lipsă de surse care cauzează întârziere în asigurarea de servicii de asistență socială.” [Italia]

„Livrăm bonuri de locuri de muncă și bunuri de bază ca haine și mâncare, am deschis recent o cantină. Ajutăm seniori, familii, oameni singuri, mame tinere și, în general, șomerii sub pragul sărăciei. Ținta este extrem de variată, aspectul principal comun între beneficiarii sunt lipsa de resurse economice și culturale. Colaborăm cu centre și cerem certificatul ISEE (venit echivalat). Credem cu putere în faptul că măsurile de ajutor sunt locuri de muncă și măsurile economice, pentru că oamenii au nevoie în primul rând să se simtă activi și utili.” [Italia]

„Reprezintă Direcția de Asistență Socială din cadrul Direcției pentru asistență socială și medicală [...], care face parte din fiecare unitate administrativ-teritorială din România. Fiecare administrație locală are un astfel de serviciu, care este fie încă în subordinea primarului, sau înființat ca o direcție în cadrul consiliului local. Rolul acestui birou este de a instrumenta beneficiile sociale.” [România]

„[...] serviciile sunt prea centrate pe furnizarea de bani. [...] Cred că serviciile din sistemului de securitate socială nu sunt concepute pentru a fi eficiente. Acestea sunt concepute pentru a... astfel încât să putem bifa o problemă ... pretindem a fi de ajutor. Ele nu sunt concepute pentru a ajuta cu adevărat pe cei care au nevoie de ele.” [România]

„Când în 2015 au fost introduse noi legi, am fost nevoiți să integrăm aceste departamente în orașul nostru, pentru că asta urma să ne stimuleze să dezvoltăm un singur punct de contact pentru beneficiari - făcându-ne realmente vizibili.” [Olanda]

„Cum anume: toate departamentele trebuie să se integreze, să realizeze un punct de contact unic pentru toți locuitorii și să fie capabile să funcționeze eficient. De aceea lucrăm împreună cu toate organizațiile oficiale și le cerem, de asemenea, să ofere reduceri și fonduri pentru locuitori.” [Olanda]

2. Cum descriu decidenții alte instituții de securitate socială și cooperarea instituției / organizației lor cu ele, inclusiv în termeni de colaborare multi-agenție în vederea reducerii sărăciei și excluziunii sociale?

„[...] Atribuții similare cu cele ale centrului local de servicii sociale, dar implică un alt grup de oameni, de exemplu, locuitori ai orașelor mici și sate, Caritas îi ajută pe toți, chiar și cei care nu doresc să se prezinte la serviciile sociale, ei ajută nevoiașii, și nu doar femeile.” [Polonia]

„Colaborăm cu alte asociații care lucrează în același sector sau, pentru situații specifice și alte boli (dizabilități, Alzheimer, Parkinson etc.) cerem experți. Noi încercăm să cooperăm pentru a face față lipsei generale de resurse. Este multă birocrație, fragmentare a competențelor și nu suficientă colaborare [...] Avem de multe ori propuneri de noi servicii pentru a îmbunătăți felul în care răspundem beneficiarilor noștri. Dar cererile sunt într-adevăr multe, am reușit să acoperim numai 60%, pentru celelalte 40% vom încerca să cooperăm cu alte părți interesate și să facem o rețea.” [Italia]

„Agenția Județeană pentru Plăți și Inspecție Socială; noi verificăm dosarele și spunem - această persoană poate fi asistată și AJPIS face plățile. Un alt lucru pe care îl face este acreditarea ONG-urilor care lucrează pentru combaterea sărăciei. Deci, în plus față de instituțiile guvernamentale, de asemenea, vorbim despre ONG-uri. Cu toate acestea, pentru beneficii sociale, vorbim strict despre instituțiile de stat.” [România]

„Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului - au, de asemenea, o componentă rezidențială; oamenii foarte săraci sunt plasați în instituții. Ei operează cămine pentru vârstnici, care sunt, de asemenea, un răspuns la problemele sărăciei; în România nu folosim încă aceste cămine pentru vârstnici din comoditate, ci pentru că familia nu își poate permite să aibă grijă de vârstnici sau rămân fără rude; există puține familii care instituționalizează membrii de familie în vârstă din cauză că sunt prea ocupați să aibă grijă de ei. Acest lucru este abia la început începe în România.” [România]

„În orașul nostru a fost fondată un fel de organizație umbrelă de către consiliul municipiului. Colegii noștri coordonează răspunsurile la întrebările tuturor locuitorilor referitoare la sprijinul disponibil. Dar lucrează și pentru organizațiile care se concentrează pe distribuția de articole pentru satisfacerea nevoilor de bază, ca banca de alimente și banca de îmbrăcăminte, sunt chiar implicați în activități de sprijinire a celor care au datorii (buget coaching) și așa mai departe.” [Olanda]

„Suntem punctul central pentru toți locuitorii, fie că este pentru oamenii săraci, dependenți de substanțe, copii, refugiați, imigranți sau șomeri. Asta este o veste bună pentru ei. Dar cele mai dificile instituții din Olanda cu care avem de lucru sunt băncile și fiscul, pentru plata impozitelor. Ei au propriile lor reguli și legi și nu sunt cu adevărat interesați de problemele celor săraci. Ei vor doar să se plătească impozitele și chirile. Poate că este inerent situației

economice actuale, crizei și modului în care acestea trebuie să joace un rol în societatea noastră. Deci, contrastul dintre scopul Legii participării și al Legii fiscale este așa de mare, oamenii trebuie să îi calce pe bătăturile lor, ca să zic așa... înainte de a putea obține ajutor. Deci, există încă o mulțime de lucru, dar suntem pe drumul propriu...” [Olanda]

3. Ce percep decidenții ca fiind soluții eficiente pentru reducerea sărăciei și excluziunii sociale, inclusiv soluții aplicate în alte țări?

„Depresia, deoarece oamenii vor să facă ceva. Nu e nici un sprijin financiar durabil, au datorii, schimbarea reședinței, statutul social, sexul, naționalitatea, nivelul de cunoaștere a limbii locale toate acestea pot fi factori.” [Estonia]

„Sunt conștient de unele inițiative bune ca microcredite, granturi mici pentru antreprenariat etc. În opinia mea, cred că în Italia este nevoie de o mai bună coordonare între public și privat. Noi trebuie să ameliorăm situația, să gestionăm mai eficient pentru a depăși reducerile care recent au afectat statul bunăstării. Reducerea impozitelor pentru angajatori pentru a crește numărul locurilor de muncă.” [Italia]

„Noi ar trebui să introducem o bază de măsuri de garantare a veniturilor care, în Italia nu este eficient, ar trebui să se reducă fragmentarea legilor și politicilor legate de bunăstarea.” [Italia]

„[...] Să lucreze cu familia să-i învețe cum să se schimbe, să ofere asistență complexă. Nu poți face educație pe stomacul gol... sau dacă ești desculț, așa că oferim un sprijin financiar și trebuie să educăm oamenii.” [România]

„Acordarea de sprijin durabil, asistență sustenabilă. E mult mai rău când te ajută cineva pentru o perioadă scurtă de timp, iar apoi l-ai lăsat să plece înapoi de unde au venit, atunci beneficiarii se vor simți abandonați, descurajați.” [România]

„Au existat tot felul de măsuri. De exemplu, cele mai recente au fost oferirea de masă gratuită pentru activitățile de după școală (after school). Am făcut activități de tip școală după școală în Regiunea de Dezvoltare Centru [...] și trei autoritățile locale au preluat finanțarea activităților după finalizarea proiectului. La începutul proiectului au promis că vor merge pe finanțarea meselor gratuite pentru copiii romi săraci.” [România]

„Cred că pot fi sustenabile atunci când fac parte dintr-un plan strategic pentru o perioadă de cel puțin 4 ani.” [Olanda]

„Trebuie să ne dăm seama - și este într-adevăr necesar - că la început trebuie să le oferim soluții eficiente pentru datoriile lor și un venit de bază. Acest lucru le dă un sentiment de siguranță astfel încât se pot decide ce să facă. Următorul pas este de a proiecta un program pentru a se putea concentra pe un viitor mai bun, știind că există întotdeauna o posibilitate pentru a obține ajutor.” [Olanda]

4. Ce percep decidenții ca fiind obstacolele principale în calea reducerii sărăciei și excluziunii sociale?

„[...] Este reticența angajaților acestor instituții.” [Polonia]

„[...] La biroul nostru nu este finanțare suficientă.” [Polonia]

„[...] Nu folosesc, pentru că se tem că nu le vor fi de folos.” [Polonia]

„Câteodată auzim că migranții și persoanele din străinătate au mult mai mult ajutor de la stat în comparație cu italienii. Problema sărăciei afectează chiar și italienii care au puțin, dar nu suficient pentru a trăi într-un mod adecvat și mai presus de toate nu au un loc de muncă sigur (de exemplu persoanele fizice autorizate). Dar sistemul de protecție socială italian este menit să îi ajute pe cei care nu au nimic în timp ce alte măsuri de securitate socială sunt legate de locul de muncă. Din acest motiv, ai impresia că migranții care sosesc fără familie și fără orice bun primesc mai mult decât au italienii, dar ei nu pot accesa, de exemplu, ... sunt persoane care dețin o mașină inutilizabilă, pe care o vând, dar din cauza aceasta pentru că proprietate sunt excluse din sistemul de sprijin sau au un punctaj mai scăzut pe lista pentru locuință socială. Asta arată că sistemul de bunăstare italian trebuie să fie actualizat.” [Italia]

„Cred că principalul obstacol este birocrăția, fragmentarea competențelor și destrămarea familiei. Altă problemă structurală este că nu am făcut un sistem adecvat de locuințe sociale. În ceea ce privește serviciile pentru persoanele în vârstă, care este ceea ce facem noi: există o lipsă de promptitudine și sprijin financiar.” [Italia]

„[...] Nu sunt coerente. Dacă avem un proiect de țară, atunci va trebui să se muncească din greu și să se susțină ca să fie credibil - astfel încât oamenii săraci să aibă încredere în sistem. Este important să fim conștienți și să dorim să ne asumăm responsabilitatea și să implicăm pe cei care pot lua decizii” [România]

„[...] Lipsa locurilor de muncă - locuri de muncă prost plătite nu sunt un stimulent. De ce ar lucra cineva pe 600 RON în cazul în care fac aproape atât de mult din venitul minim

garantat? Și să ajungă să fie sâcâit de către angajator? Aceste persoane sunt expuse la tot felul de comportamente și dificultăți.” [România]

„Bugetul nostru limitat nu ne dă posibilitatea de a ajuta pe toată lumea, care este un fapt de care ne izbim.” [Olanda]

„Da, avem de a face cu funcționari publici care lucrează pentru municipalitate. Este realitate, știu, persoanele cu venituri ceva mai mari, să zicem de 125 % din minimul social, nu pot avea nici un sprijin de la noi...” [Olanda]

5. Ce păreri au decidenții despre antreprenoriat inclusiv formare pentru dezvoltarea atitudinilor și abilităților antreprenoriale) ca modalitate de combatere a sărăciei?

„Ajute tinerii care tocmai termină școala și nu au educație și experiență de lucru sau doar foarte limitată. Noi oferim întreprinderilor sprijin pentru a acoperi salariul pentru a acești oameni pe care îi acceptă să lucreze acolo și le acoperim cheltuielile de formare. Sprijinim, de asemenea persoanele cu dizabilități și îi ajutăm să găsească loc de muncă adecvat.” [Estonia]

„Cred că Departamentul de șomaj este un exemplu în care oamenii pot găsi servicii, nu contează ce statut economic au. Dacă au nevoie, le oferim consultanță pentru a rezolva problemele cu datoriile, îi ajutăm pentru a comunica cu municipalitatea locală etc. Prima prioritate este de a garanta venituri stabile pentru persoană.” „Persoana trebuie să înceapă cu un stagiu / practică la locul de muncă.” „Copiii și centrele de zi pentru tineret, ajutoarele umanitare, banca de alimente și donațiile de alimente, oportunități pentru a satisface nevoile de bază și diferite servicii.” [Estonia]

„[...] sistemul de protecție socială nu mai poate fi limitat la furnizarea de bani și bunuri.” [Italia]

„Această competență ar putea funcționa doar dacă oamenii sunt deja setați pe acest tip de acțiune.” [Italia]

„[...] dezvoltarea abilităților antreprenoriale la persoanele în situație de sărăcie expuse riscului de excluziune socială nu poate funcționa pentru că sunt în afara pieței muncii, de mult timp, prea mult.” [Italia]

„Beneficiarii mei merg la cursuri, am această procedură pentru ei pentru a obține VMG, au de făcut muncă în folosul comunității, și atunci când merg la un curs, nu trebuie să lucreze, dar după curs, nu se întâmplă nimic. Deci, nu sunt sigură. Teoretic ar trebui să spun da.” [România]

„Când începi ca antreprenor, toate veniturile sunt angajate pentru beneficiul tău. Acesta este cazul acum. Știu că există inițiative în unele regiuni să aibă o altă schemă pentru acest lucru, așa că ne uităm la efectele pe care le pot avea. Avem nevoie de mai mulți oameni cu spirit antreprenorial, chiar înainte de a fi conștienți de faptul că în viitorul apropiat sărăcia poate fi o amenințare...” [Olanda]

„Ca antreprenor ai nevoie de bani pentru a investi în activitățile tale, acum vei primi mai puțini bani de la guvern, astfel că nu poți investi în afacerea ta. Una dintre ideile noastre este de a oferi oamenilor un împrumut cu dobândă foarte scăzută sau poate fără pentru a avea o sumă de pornire. Și apoi putem face acorduri cu privire la termenii de rambursare a creditului. În cazul în care firma merge bine.” [Olanda]

Concluzii

Cercetarea evidențiază cadrul și - într-o oarecare măsură - schimbările din sistemul de protecție socială în Europa, în această perioadă critică în care trăim. Statul bunăstării este diferit în toate țările analizate, dar prin interviurile realizate cu factorii de decizie am reușit să identificăm unele probleme-cheie recurente. Mai întâi de toate, în toate cele șase țări sistemul de drept și politici care reglementează serviciile sociale și de asistență sunt în curs de schimbare. Criza economică globală care a început în anul 2008 a avut consecințe profunde asupra capacității statelor de a furniza resurse pentru a rezolva problemele sociale, alocațiile de resurse pentru sistemele de protecție socială au fost tăiate, și, prin urmare, doar o parte din tipurile de amendamente au fost implementate cu succes, în timp ce numărul de persoane care au nevoie de sprijin a crescut și el. Analizând răspunsurile oferite de 61 de respondenți din cele șase țări, ne dăm seama că abordarea acestei schimbări trebuie să fie orientată într-un cadru european comun, pentru a permite țărilor să atingă obiectivele Europa 2020. Chiar în absența unui cadru comun, multe organizații încearcă soluții inovatoare, noi servicii și noi metodologii de abordare. Din păcate, dacă punctele tari nu sunt angrenate în mișcarea de reformare a sistemelor și dacă acțiunile nu sunt coordonate și rezumate în mesaje-cheie, riscul este de a pierde o mulțime de timp și resurse. Multe organizații, în toate cele șase țări, se plâng că nu sunt capabile să facă față tuturor cererilor care sunt în continuă creștere.